

ANMELDELSE PÆDAGOGIK 5. feb. 2019 | kl. 11:49

I verdens bedste folkeskole?

Af: Kirsten Krogh-Jespersen

Der kan måske ikke skrives så meget nyt om og til den dygtige lærer - og det bliver der heller ikke i denne bog. Ikke desto mindre fremhæver forfatterne, at netop deres bog opfylder et indtil nu udækket behov, nemlig en helhedsorienteret tilgang til lærerens professionelle udvikling.

Fakta

Titel

Verdens bedste lærer

Forfatter

Kasper Myding, Casper Rongsted og Rasmus Schiellerup

Pris
279

Websitet anvender cookies til at huske dine indstillinger, statistik og at målrette annoncer. Læs mere >>

Ok

Sider

192

Forlag

Dansk Psykologisk Forlag

Bogens undertitel lyder "Rundt om din undervisning med Competencehjulet". Competencehjulet er "opfundet" af bogens forfattere med afsæt i Hiim og Hippos relationsmodel fra 1990'erne - her dog med reference til 2007-udgaven. Bogen er bygget op som en gennemgang af hver af de tre hovedkategorier i dette hjul, undervisningskompetence, klasseledelseskompetence og social kompetence. Der henvises til en række forskningsresultater især med forankring i den evidensfokuserede empiriske forskning, og der formidles mange gode ideer og råd til lærerens praksis.

I indledningen fremhæver forfatterne de gode rutiner, metoder og tiltag, som fungerer og gør den danske skole til en skole i verdensklasse. De anerkender, at mange af bogens pointer og eksempler måske vil fremstå som banale for den erfarne lærer. Det tror jeg også, men jeg anerkender forfatternes råd om at dele værdifulde erfaringer med kollegaerne. Bogen leverer begrebssæt og sprog til en sådan kommunikation.

Undervisningskompetence handler i denne fremstilling om, at læreren planlægger, gennemfører og evaluerer undervisning. Klasseledelseskompetence om, at lærerne leder elevernes læring, sætter rammer og motiverer. Social kompetence er, at lærerne danner relationer og skaber forpligtende fællesskaber. Selvfølgelig, kunne man sige. Men, men, men - lærere leder elevers læring ved at undervise dem i "noget" på nogle inspirerende og relevante måder og sætter eleverne i gang med at arbejde varieret, målrettet og dybtgående med indholdet og (måske og forhåbentlig) lære af det i et klassefællesskab med gode relationer.

Så hvordan adskille klasseledelseskompetence og social kompetence fra undervisningskompetence? Man kan selvsagt ikke skrive om alting på en gang. Problemet i denne fremstilling er, at nogle lærerkompetencer udskilles fra lærernes didaktiske kompetencer, som formuleringerne ovenfor viser, og dermed bidrager til at instrumentalisere undervisningsbegrebet. Det reddes ikke ved, at forfatterne et sted skriver, at de enkelte kompetencer aldrig bør opfattes isoleret. Måske har forfatterne ladet sig forføre af "en ekspertgruppe", som skriver: "Didaktik står således ikke alene, idet måden, hvorpå klasselederen relaterer til eleverne og leder eleverne til at relatere til hinanden, øver indflydelse på, hvordan faglighed praktiseres, og dermed på, hvorvidt didaktiseringen af undervisningen lykkes i forhold til intentionerne eller ej". Ja, for det tilhører nemlig alt sammen didaktikken.

Jeg finder det også problematisk, at forfatterne ikke på noget tidspunkt forholder sig til, *hvad* eleverne skal lære. Inspirerende og nysgerrighedsfremmende undervisning, der giver eleverne lyst og energi til at kaste sig ud i læringsarbejdet i samarbejde med kammeraterne og støttet af læreren, handler om noget, og valget af dette "noget" er en væsentlig didaktisk kompetence. Du kan som lærer være nok så dygtig til at formulere mål og til at evaluere og have gode relationer, men hvis indholdet ikke er væsentligt og relevant, er det vel spild af elevernes tid.

Under overskriften "Skifte mellem lærerroller" beskrives fire "roller", som omhandler lærerens forskellige didaktiske handlemuligheder i forhold til at inspirere og udfordre elevernes arbejdsprocesser. Den spørgende, den instruerende, den rådgivende og den foredragende. De kædes sammen med en diskussion om lærerens magt, og forfatterne nævner, at man kan bruge de fire lærerroller til at skru op og ned for sin autoritet og indflydelse på eleverne. Handler det om manipulation eller om en påpegning af lærerens etiske ansvar?

Websitet anvender cookies til at huske dine indstillinger, statistik og at målrette annoncer. Læs mere >>

Ok

Der er som sagt gode ideer og råd til lærerens håndtering af en lang række forhold i undervisningen, de fleste velkendte og selvfølgelig, men her især begrundet i seneste årtis effektivitetsforskning og -tænkning. Mindsettænkningen, som fokuserer på elevernes egen tænkning og indstilling til arbejdet, får dog også plads.

Forfatterne påpeger, at emnet lærerkompetencer ikke er nyt, og at der udgives utallige bøger om den gode undervisning og den dygtige lærer. "Men der mangler noget. En bog, som ikke kun fokuserer på et lille hjørne af lærerens komplekse hverdag", skriver de som begrundelse for denne udgivelse.

Jeg kender utallige bøger, der netop samtænker kompleksiteten i lærerens opgaver og de hertil knyttede kompetencer. Evalueringsforskning med afsæt i udviklingsarbejder helt tilbage fra 1980'erne både begrunder og konkretiserer lærernes professionelle kompetencer og formidler netop et helhedsorienteret billede af læreres kompetencer.

Tre tidligere lærere samler lærerens værktøjskasse i én bog

Vandkunsten 12, 1467 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk